

Unionshåndbog

Gruppe: 922

Dato: 01.12.19

Side nr.: 1 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Træningsprogram for praktisk uddannelse til SPL-certifikat

*Programmet er i overensstemmelse med EU-forordning 1178/2011 og senere ændringer
iht. Part SFCL*

Krav om nylig erfaring for opretholdelse af rettigheden som instruktør:

Inden for 24 måneder på svævefly (SFCL.160(a)):

5 timer indeholdende mindst 15 starter og
2 træningsflyvninger med instruktør

Alternativt ved manglende flyvetimer og starter:

- a) Flyve resterende timer og starter under supervision af en instruktør - eller
- b) Bestå duelighedsprøve med eksaminator

Særligt for elever, der indtræder i træningsprogrammet fra en anden DTO/ATO:

Når elever, der er startet på uddannelsen til SPL-certifikat i en anden DTO/ATO, ønsker at fortsætte uddannelsen i DSvU's DTO, skal den uddannelsesansvarlige på den flyveplads, hvor eleven ønsker at fortsætte uddannelsen, skabe sig overblik over, hvor langt eleven er kommet i sin uddannelse.

Den uddannelsesansvarlige skal hvis muligt indhente oplysninger hos Assisterende Head of Training i den ATO/DTO, som eleven kommer fra. Inden uddannelsen kan fortsætte i DSvU's DTO, skal den uddannelsesansvarlige flyve en eller flere flyvninger med eleven for at konstatere det aktuelle uddannelsesniveau.

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

Side nr.: 2 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-0

AMC-ref: (i)(A-E)

1. Introduktion til skoleflyet

Forudsætning:

Eleven skal være fyldt 14 år for at kunne flyve solo efter afsluttet uddannelse som svæveflyvepilot.

Formål med øvelsen:

Eleven skal instrueres i, hvordan skoleflyet er indrettet og hvilke elementer, der skal betjenes under flyvningen. Lektionen bør gennemføres som det allerførste i elevens uddannelse. Øvelsen i sig selv medfører ikke flyvning

Deløvelse – briefing	Evt. yderligere forklaring
Svæveflyets karakteristika	
Cockpit, instrumenter og udstyr	
Styregrejer, håndtag og kontakter	
Checkliste, procedure og kontrol	

Skolingsnorm A-0

AMC-ref: (ii)(A-C)

2. Faretilstande og nødudstyr

Formål med øvelsen:

Eleven skal instrueres i sin rolle, hvis der skulle opstå en faresituation under flyvning, og hvilke ting han skal gøre i en sådan situation. Eleven skal endvidere instrueres i, at der under uddannelsen vil opstå situationer som led i træningen, og som ikke er hverken en faretilstand eller en nødsituation

Deløvelse – briefing	Evt. yderligere forklaring
Nødkast af førerskærm og funktion af faldskærm	
Systemsvigt – hvad gør man?	f.eks. blokeret ror, luftbremse, udløser til kobling osv.
Procedure for udspring	

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 3 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-0

AMC-ref: -ingen

3. Sikkerhed og rapportering

Formål med øvelsen:

Instruktøren skal vise eleven, hvordan han kan rapportere sikkerhedsmæssige oplevelser til DSvU's Safety Management System, for at andre kan lære af denne oplevelse. Han skal endvidere orientere om, hvordan en pilot forholder sig, hvis der sker hændelse eller havari, og hvordan en pilot kan lave en rapportering, hvis han gør sig skyldig i noget, som medfører overtrædelse af regler og bestemmelser

Deløvelse – briefing	Evt. yderligere forklaring
DSvU's Safety Management System	Grundlag for at øge den fremtidige flyvesikkerhed
Rapportering af hændelser m.v.	Også hvor der ikke skete noget, men hvor risikoen var der
Hvordan rapporterer man	Via DSvU's hjemmeside

Skolingsnorm A-1

(AMC-ref: (iii) (A-C))

4. Forberedelse til flyvning

Formål med øvelsen:

Eleven skal orienteres om, hvad der skal være på plads, inden man kan flyve, og at enhver skolingsflyvning starter med en briefing om, hvad der skal ske under flyvningen

Deløvelse – briefing	Evt. yderligere forklaring
Briefing inden flyvning	Instruktøren har forud kigget i elevens uddannelseslog
Dokumenter til rådighed	Flyets dokumenter mv.
Nødvendigt udstyr	

Skolingsnorm A-1

AMC-ref: (iii) (D-E)

5. Omstændigheder på jorden

Formål med øvelsen:

Eleven skal hjælpe med til at få fly ud af hangaren og hjælpe med til Dagligt Tilsyn

Deløvelse	Evt. yderligere forklaring
Håndtering af fly før flyvning	
Tilsyn og kontrol med fly	

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

Side nr.: 4 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-1

AMC-ref: (iii) (F-G)

6. Tilpasning i cockpit

Formål med øvelsen:

Eleven skal instrueres i, hvad han skal have med i flyet, for at tyngdepunktet ligger korrekt og for at sidde godt, så han kan nå styregrejerne og have et tilstrækkeligt udsyn

Deløvelse	Evt. yderligere forklaring
Max. og min. vægt / tyngdepunkt	Evt. ballast ved elev med lav vægt
Indstilling af sæde, pedaler og seler	

Skolingsnorm A-1

(AMC-ref: (iii) (H-I))

7. Forberedelse inden start *(Ved anden startmetode følges lektionsplanen for denne)*

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at lave cockpitcheck efter flyets checkliste. Han skal forberede sig mentalt på en afbrudt start samt lære, at wiren under spilstart skal udkobles, hvis min. hastighed eller max. hastighed i spilstart nås.

Deløvelse	Evt. yderligere forklaring
Cockpitcheck efter checkliste	
Hvad er flyets mindste hastighed i spilstart	Udkobling hvis min. hastighed nås
Hvad er flyets maksimale hastighed i spilstart	Udkobling hvis max. hastighed nås
Forberedelse til afbrudt start	Eleven lærer, at han fremover skal fortælle om sine overvejelser om en evt. afbrudt start

Skolingsnorm A-1

AMC-ref: (iv) (A-B)

8. Tilvænningsflyvning

Formål med øvelsen:

Eleven skal orienteres om, hvordan flyveplads og terræn ser ud fra luften, og han skal lære at kigge ud inden ændring af flyveretning

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Orientering fra luften	Markante terrænpunkter
Procedure for udflugt	

TRÆNINGSPROGRAMMER DTO

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 5 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-2

AMC-ref: (v) (A-F)

9. Fartkontrol og brug af ror

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at bruge visuelle referencer under flyvning – især flyets stilling ift. horisonten. Han skal have demonstreret virkningen af de enkelte ror og derved opleve, at kun kombination af rorene giver god flyvning. Han skal have demonstreret og senere selv prøve at bringe flyet i sin normale position ved ligeudflyvning under normal glid. Luftbremser og evt. flaps demonstreres, så eleven kan opleve virkningen

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Procedure for udkig	Ud til siden inden drej, men ligeud i drej, indtil korrekt fart er lært
Brug af visuelle referencer under flyvning	Horisont ved fart og ved vandret flyvning
Virkning af ror – enkeltvis	Giver uren flyvning
Normalstilling i luften og brug af højderor	
Flyets stilling i relation til hastighed	
Effekt af luftbremser og evt. flaps	

Skolingsnorm A-3

AMC-ref: (vii) (A-C)

10. Ligeudflyvning

Formål med øvelsen:

Eleven skal prøve at flyve med forskellige hastigheder for herefter at vende tilbage til normal flyvestilling ved brug af visuel reference til horisonten. Samtidig skal han overvåge instrumenter – især fartmåler og variometer. Han erfarer, at fartmåleren reagerer bagefter flyets bevægelser.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Procedure for udkig	Gentages i flere øvelser
Flyvning ved forskellige hastigheder	
Flyvning ved kritisk høj hastighed	I det gule område på fartmåleren
Overvågning af instrumenter	

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

Side nr.: 6 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-3

AMC-ref: (vii) (D-G)

11. Kursflyvning

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at flyve kursflyvning mod et punkt langt væk eller langs en linje på jorden (vej, jernbane, skovkant osv). Eleven skal endvidere kunne korrigere kursen ved brug af små bevægelser på side- og krængeror. Eleven skal endvidere lære at bruge flyets trim, så flyet selv holder den valgte hastighed, selv om styrepinden slippes.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Kursflyvning i med- og modvind	Næsen peger i en anden retning end flyets bevægelse
Kursflyvning i sidevind	
Brug af trim - længdestabilitet	

Skolingsnorm A-4

AMC-ref: (vi) (A-C)

12. Rorkoordination

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at bruge side- og krængeror samtidigt for kunne lave koordinerede drej. Rorenes sekundære virkning skal demonstreres for eleven. Eleven skal endvidere lære, hvordan uldsnoren eller kuglelibellen kommer ind på plads, så flyet flyver rent. I denne forbindelse skal eleven lære at vurdere, om det den urene flyvning skyldes en forkert krængning eller et forkert udslag på sideroret

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Procedure for udkig	Side- og krængeror skal afstemmes under brug. Flyet forsøger at dreje til den side, hvor krængeroret går ned, og sideroret får stigende højderorsvirkning ved større krængning
Rorkoordination	
Krængerors og siderors sekundære virkning	

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 7 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-4

AMC-ref: (vi) (C-D)

13. Krængning og drej

Formål med øvelsen:

Ind- og udgang af drej med 20° krængning med korrektion, når krængning er nået. Eleven skal lære at korrigere i drejet

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Ind- og udgang af drej med moderat krængning	
Korrektion når krængningen er nået	Krængeror skal neutraliseres
Korrektion i drejet	Hvis krængning aftager eller tiltager, eller hvis drejet er uret

Skolingsnorm A-5

AMC-ref: (viii) (A-F)

14. Drej med 30° krængning

Formål med øvelsen:

Med udgangspunkt lektion 13 skal eleven øve drej med større krængning på 30° krængning, som skal fastholdes i drejet. Både ind- og udgang i drejet skal være koordineret og rent, og eleven skal kunne flyve 8-taller med 30° krængning

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Procedure for udkig	
Indgang i drej	
Fastholdelse af rent drej med 30° krængning	
Udgang af drej	
Flyvning af 8-taller	

Skolingsnorm A-5

AMC-ref: (viii) (G-H)

15. Udretning på bestemte kurser

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at rette ud mod bestemt terrænpunkt eller på en given kompaskurs. Sideglidning og udskridning i drej demonstreres

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Udretning mod punkt i terræn	
Udretning på kompaskurs eller i forhold til solen	
Sideglidning og udskridning i et drej	

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

Side nr.: 8 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-5

AMC-ref: (xviii) (A, F og G)

16. Landingsrunde

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at sætte en korrekt landingsrunde op under hensyntagen til vind og anden trafik. Eleven skal lære proceduren for udkig i landingsrunden og forstå betydningen af begrebet sigtepunkt i indflyvningen samt begynde at bruge luftbremser til regulering af indflyvning.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Procedure for indgang i landingsrunde	Engelsk landingsrunde med diagonalben øves
Udkig i landingsrunden	Ned på jorden og ud i indflyvningen
Valg af sigtepunkt	Imaginært punkt i græsset før flyets forventede sætningspunkt
Kontrol af indflyvning og luftbremser	Hastighed med styrepind, indflyvningsvinkel med luftbremser
Udfladning	Kig langt frem i horisonten – konstante luftbremser i udfladningen

Skolingsnorm A-6

AMC-ref: (xiii) (A-C og H)

17. Forberedelse til spilstart

Formål med øvelsen:

Efter at instruktøren har demonstreret spilstart, skal eleven lære at udføre spilstart. Eleven og instruktøren skal på forhånd aftale, i hvilke situationer instruktøren overtager styringen i spilstarten. Eleven skal lære kommunikation og signalgivning under spilstart og trænes i, at wiren skal udløses, hvis hastigheden kommer ned på min. hastighed og op på max. hastighed i spilstart.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Aftale instruktørens evt. overtagelse af starten	F.eks. ved wirebrud lige efter letning
Skoleflyets minimum og maksimum fart i spilstart	
Signalgivning og kommunikation i spilstart	
Udstyr i spilstart	Kobling, sprængstykke, radio

Unionshåndbog

Gruppe: 922

Dato: 01.12.19

Side nr.: 9 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-6

AMC-ref: (xiii) (D, F og G)

18. Normal til spilstart

Formål med øvelsen:

Eleven skal fortsætte træningen i spilstart med hovedvægten på starter i nogenlunde direkte modvind. Eleven skal forberede sig mentalt til en evt. afbrudt start, og eleven skal under cockpitcheck fortælle, hvad hans beslutning er vedr. afbrudt start i forskellige højdebånd. Eleven skal lære at aflaste wiren, når toppen af spilstarten er ved at være nået, således at wiren ikke er spændt og dermed risikerer at lave overløb i spillet

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Kontrol før start	
Mental forberedelse til afbrudt start	Afhængig af vindforhold og anden trafik
Profil ved start i direkte modvind	Særlig opmærksomhed på at undgå kavalierstart
Udkobling	

Skolingsnorm A-6

AMC-ref: (xiii) (E, F og G)

19. Spilstart i sidevind

Formål med øvelsen:

Eleven skal fortsætte træningen i spilstart med hovedvægten på starter i sidevind. Eleven skal forberede sig mentalt til en evt. afbrudt start, og eleven skal under cockpitcheck fortælle, hvad hans beslutning er vedr. afbrudt start i forskellige højdebånd. Eleven skal lære at aflaste wiren, når toppen af spilstarten er ved at være nået, således at wiren ikke er spændt og dermed risikerer at lave overløb i spillet

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Kontrol før start	
Mental forberedelse til afbrudt start	Afhængig af vindforhold og anden trafik
Profil ved start i sidevind modvind	Særlig opmærksomhed på at holde mod vinden
Udkobling	

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

Side nr.: 10 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-6

AMC-ref: (xiii) (H)

20. Faresituationer i spilstart

Formål med øvelsen:

Eleven skal kende faresituationerne i spilstarten og lære at agere på dem. Især bevidstheden om minimum fart i spilstart er helt afgørende. Når denne nås, sænkes næsen og wiren kobles af – uanset højden. Hvis max. hastighed i spilstart nås, uden at signalering har virket, kobles wiren også af.

Eleven skal trænes i afbrudte starter i forskellige højder. Nogle af disse kan godt ske på senere lektioner, således at nogle afbrudte starter står åbne i elevloggen i nogen tid.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Signalgivning ved forkert hastighed	Radio eller signaler
Afbrudt start i stor højde	Normal landingsrunde kan nås. Først varslet senere uvarslet
Afbrudt start i lav højde	Landing lige frem på pladsen
Afbrudt start i mellemhøjde	Landing lige frem eller evt. forkortet landingsrunde/fuldkurve ud med vinden/landing i modsat retning ved svag vind og egnede trafikforhold

Skolingsnorm A-6

AMC-ref: (xviii) (A, F og G)

21. Landingsrunde - fortsat

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at sideglide på kurs i stor højde for at kunne bruge det som landingshjælp. Eleven skal fortsætte træningen i indflyvning og landing.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Sideglidning i stor højde	Langs vej e.l.
Procedure for at gå ind i landingsrunde	Engelsk landingsrunde
Brug af sigtepunkt	
Kontrol af indflyvning med luftbremser	
Udfladning	Kig langt frem i horisonten

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 11 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-7

AMC-ref: (xviii) (A-D)

22. Landing

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at lave korrekt mærkelanding indenfor +/- 25 meter, og udflydningen skal beherskes selvstændigt. Eleven skal lære at tage hensyn til vinden og dermed længden af indflyvningen afhængig af vindstyrken.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Opsætning af udkig i landingsrunden	
Kontrol før landing	
Vurdering af og hensyn til vinden	
Mærkelanding med korrekt udflydning indenfor +/- 25 meter	

Skolingsnorm A-7

AMC-ref: (xviii) (E-H)

23. Landing fortsat

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at flyve ind med fuldt luftbremseudslag i en stejl nedflyvning, og eleven skal øve landinger i sidevind

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Indflyvning med fulde luftbremser – stejl nedflyvning	- evt. også flaps hvis aktuelt
Visualisering af sigtepunkt ved stejl nedflyvning	
Sidevindslanding – krabbemetode	Med næsen ind i vinden
Sidevindslanding - sideglidningsmetode	Med vingen ned i vinden

Skolingsnorm A-7

AMC-ref: (xviii) (I)

24. Kort landing

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at landing med kort afløb – teknik ved udlanding. Hvis det er muligt vil denne øvelse med fordel kunne laves et andet sted på flyvepladsen, end hvor landingsfeltet normalt ligger.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Håndtering af kort og præcis landing	Hvis muligt på et andet sted på flyvepladsen

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

Side nr.: 12 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-8

AMC-ref: (ix) (A-C)

25. Langsomflyvning

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at styre flyet ved lav hastighed og stor og kritisk indfaldsvinkel samt erkende symptomer på, at flyet er tæt på stallingsgrænsen. Forud for manøvrer som kan medføre stall eller spind er det afgørende at sikre sig, at luftrummet under flyet er frit.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Sikkerhedscheck	Er luftrummet frit?
Erkendelse på tegn på for langsom flyvning	Vindstøj, næsestilling, bløde ror, fartmåler
Flyvning med stor og kritisk indfaldsvinkel	Ligeudflyvning og drej med lille krængning

Skolingsnorm A-8

AMC-ref: (x) (B-D)

26. Stall

Formål med øvelsen:

Eleven skal prøve at flyve flyet ind i et stall fra ligeudflyvning for herefter at rette ud ved at få flyvefart på igen ved at trykke flyets næse. Han skal endvidere instrueres om proceduren for udretning, hvis den ene vinger dykker i stallet.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Sikkerhedscheck	Er luftrummet frit?
Symptomer på og opretning fra stall	
Genopretning, hvis den ene vinge dykker	

Skolingsnorm A-8

AMC-ref: (x) (E-F)

27. Særlige stall

Formål med øvelsen:

Eleven skal prøve at stalle, når flyet er i landingskonfiguration med luftbremser ud og evt. flaps udfældet. Udretning skal også indeholde lukning af luftbremser. Eleven skal også prøve stall under stor G-påvirkning – f.eks. med stor krængning eller high-speed-stall

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Stall i landingskonfiguration	Luftbremser ude – evt. uren flyvning
Erkendelse af og udretning fra accelereret stall	

TRÆNINGSPROGRAMMER DTO

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 13 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-9

AMC-ref: (xx) (A-C)

28. Drej med stor krængning

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære drej med 45° krængning samt prøve og rette ud fra unormale flyvestillinger. Eleven skal også prøve at gå ind i spiraldyk samt rette ud af denne ved først at bruge krængeror og herefter højderor.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Drej med 45° krængning	Flyets næse 15° over eller under horisonten
Unormale flyvestillinger	
Styrtspiral og udretning af denne	

Skolingsnorm A-9

AMC-ref: (xx) (B)

29. Forebyggelse af spind

Formål med øvelsen:

Eleven skal prøve et stall under drej samt lære at rette ud af det. Proceduren er den samme som ved udretning af spind (modsat sideror – kort pause – pinden lidt frem – ret ud af dykket). Eleven skal endvidere lære at undgå, at et stall under drej udvikler sig til et egentligt spind.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Stall i drej	
Forebyggelse af et stall udvikler sig til et spind	

Skolingsnorm A-10

AMC-ref: (xi) (A-B)

30. Begyndende spind

Formål med øvelsen:

Eleven skal prøve at gå ind i et spind fra et stall under drej, der udvikler sig fra at den ene vinge dykker. Eleven skal lære at rette ud fra spindet.

Hvis uddannelsesstedet ikke har et skolefly, der kan spinde, bør denne øvelse foregå i et fly, der kan spinde.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Sikkerhedscheck	Er luftrummet frit?
Spind fra stall i drej, hvor den ene vinge dykker	Standardprocedure eller jfr. flyets håndbog
Procedure for udretning	

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

Side nr.: 14 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-10

AMC-ref: (xi) (C-F)

31. Udviklet spind

Formål med øvelsen:

Eleven skal prøve et fuldt udviklet spind på mindst én hel omgang. Eleven skal kunne håndtere den stressede situation, der kan opstå under denne manøvre.

Hvis uddannelsesstedet ikke har et skolefly, der kan spinde, bør denne øvelse foregå i et fly, der kan spinde.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Sikkerhedscheck	Er luftrum frit? Er der løse genstande i cockpit? Fastspændt?
Udviklet spind – mindst én omgang	
Udretning fra spind	
Håndtering af stress og travlhed i cockpit	

Skolingsnorm A-11

AMC-ref: (iii) (B, E og I)

32. Opsamling før solo

Formål med øvelsen:

Eleven skal selvstændigt demonstrere dagligt tilsyn på skoleflyet og udfylde omskolingsskema til flyet med udgangspunkt i flyets håndbog. Eleven skal redegøre for cockpitcheck, som skal udføres under soloflyvning.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Omskolingsskema på skoleflyet jfr. håndbog	
Dagligt tilsyn på skoleflyet	
Cockpitcheck med fokus på soloflyvning	

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 15 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-11

AMC-ref: ingen

33. Programflyvninger

Formål med øvelsen:

Eleven skal flyve et program, som instruktøren har givet forud for flyvningen. Hvis programmet indeholder flere emner, end flyvetiden tillader, skal eleven selvstændigt afbryde programmet for at kunne udføre en korrekt landingsrunde og landing.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Aftalt program	
Start – herunder evt. afbrudt start	
Systematisk udgig	
Koordinerede drej	
Disponering af luftrum og landingsrunde	
Mærkelanding	

Skolingsnorm A-11

AMC-ref: ingen

34. Visuel reference

Formål med øvelsen:

Eleven skal flyve en flyvning med tildækket højdemåler, hvor eleven alene ud fra visuelle referencer gennemfører en landingsrunde og mærkelanding uden at kunne bruge højdemåleren.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Landing med tildækket højdemåler	Instruktøren må fortælle eleven, hvor stor højde flyet fik på i starten

Skolingsnorm A-11

AMC-ref: ingen

35. Gennemgang af relevant teori

Formål med øvelsen:

Eleven skal gennemgå relevant teori med emner fra fagene i SPL-teorien, hvis ikke eleven i forvejen har bestået teorien til SPL-certifikatet. Teorien skal indeholde relevante emner, som vedrører den konkrete flyveplads, som solo-flyvningen skal foregå fra – f.eks. luftrum, klarering, miljøbestemmelser osv.

Deløvelse	Evt. yderligere forklaring
Gennemgang af relevant teori	

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

Side nr.: 16 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm A-12

AMC-ref: (xix) (A-D)

36. Soloflyvning

Formål med øvelsen:

Eleven skal gennemføre min. tre soloflyvninger på skoleflyet

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Briefing om program og flyets karakteristika ved soloflyvning Flyvepladsforhold, trafik og restriktioner Nødvendigt udstyr til soloflyvning Min. 3 solostarter i skoleflyet Instruktørs overvågning og debriefing	Evt. supplerende ballast

Skolingsnorm B-1

AMC-ref: (iii)(B), (i)(B), (ii)(A og C)

37. Typeomskoling - forberedelse

Formål med øvelsen:

Eleven skal forberede omskolingen til et ensædet svævefly, som kan bruges til resten af den soloflyvning, der skal til for at få et SPL-certifikat. Forberedelsen omfatter gennemgang flyets håndbog med udfyldelse af omskolingsskema, instruktion om indretning af cockpit samt adskillelse og samling af det pågældende svævefly

Deløvelse	Evt. yderligere forklaring
Gennemgang af flyets håndbog – omskolingsskema Indretning af cockpit, instrumenter og andet udstyr Nødprocedurer for flyet Adskillelse og samling af flyet – brug af transportvogn	Eleven udfylder skema efter gennemgang af håndbog Betjening af radio, transponder og GPS Nødafkast af førerskærm, brug af faldskærm Forberedelse til evt. solostrækflyvning

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 17 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm B-1

AMC-ref: (xiii)(F), (xx)(A), (ix)(C), (vii)(C), (xx)(B) og (xvii)(C+H)

38. Typeomskoling – praktisk flyvning

Formål med øvelsen:

Eleven skal gennemgå den praktiske omskoling til flyet incl. flyvning med lav og høj hastighed, stall fra ligeudflyvning, betjening af optrækkeligt understel

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Instruktørens briefing før flyvning	Instruktøren gennemgår program for flyvningen
Start	Andre egenskaber end skoleflyet
Drej – herunder drej med 45° krængning	
Langsomflyvning ved høj indfaldsvinkel	Vindstøj, næsestilling, rorvirkning
Stall fra ligeudflyvning og forebyggelse af spind	
Flyvning ved høj hastighed	
Landingsrunde og landing	

Skolingsnorm B-2

AMC-ref: (xviii)(C-I)

39. Soloflyvning på en-sædet svævefly

Formål med øvelsen:

Eleven skal min. have 2 timers soloflyvning, og denne lektion giver mulighed for at opbygge rutine på flyet til opnåelse af disse to timer og til evt. at flyve solostrækflyvning som en senere del af uddannelsen til SPL-certifikatet. I denne lektion får eleven lejlighed til at prøve det ensædede svævefly i forskellige vejrforhold

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Kontrol før landing, cockpitcheck	
Vindens indflydelse på indflyvnings- og sætningshastighed	
Indflyvningskontrol og brug af luftbremser	
Normal indflyvning og landing	
Indflyvning og landing i sidevind	
Procedure og teknik for kort landing	
Kontrolflyvning med instruktør i to-sædet skolefly	

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Side nr.: 18 af 22

Skolingsnorm B-3

AMC-ref: (xxii)(A-G)

40. Begyndende termikflyvning

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at flyve i termikken, og øvelsen kan gennemføres på både to-sædet og en-sædet svævefly. I starten af øvelsen vil det være hensigtsmæssigt, hvis eleven får lejlighed til at træne uden at skulle ligge i opvindsområder med mange andre svævefly

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Procedure for udkig	Hold også øje med FLARM – instruktøren briefer
Udpegning og erkendelse af termik	Vurdering af skyer og områder på jordoverfladen
Indgang i termikken	Kig ud – dan et billede af termikken
Centrering af termikken	Bedste vej, dårligste vej, forøgelse af krængning med udretning
Forlade termikken med mindst mulig højdetab	

Skolingsnorm B-4

AMC-ref: (xxii)(A-G)

41. Videregående termikflyvning og anden trafik

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at flyve i termikken, og øvelsen kan gennemføres på både to-sædet og en-sædet svævefly. I denne øvelse vil det være hensigtsmæssigt, hvis eleven får lejlighed til at træne flyvning, hvor han også skal holde øje med andre svævefly i opvindsområdet

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Procedure for udkig	Hold også øje med FLARM – instruktøren briefer
Udpegning og erkendelse af termik	Vurdering af skyer og områder på jordoverfladen
Brug af lydsignaler fra variometeret	Brug øjne til at kigge ud og ikke på instrumenter
Indgang i termikken og placering ift. andre fly	Kig ud – billede af termikboblen – placering overfor andet fly
Flyvning tæt på andre svævefly	Diametral placering – uanset højdeforskel
Centrering af termikken	Centreringsmetode
Forlade termikken med mindst mulig højdetab	Forlade termikken gennem opvindsområdet for at miste mindst mulig højde og uden at genere andre fly, der ligger i termikboblen

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 19 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm B-5

AMC-ref: (xxv)(A-F)

42. Udelanding

Formål med øvelsen:

Eleven skal lære at udpege egnede marker til udelanding, vurdere indflyvningsforhold samt vurdere markens overflade og hældning. Eleven skal med udgangspunkt i den engelske landingsrunde lære at sætte en landingsrunde op til den mark, som han vil bruge. Højden skal vurderes med den vinkel, som eleven ser marken i. I denne øvelse bør landing på en anden flyveplads indgå.

Det er oplagt at bruge en TMG til denne øvelse, da øvelsen kan gentages igen og igen, indtil resultatet er tilfredsstillende. Denne øvelse kan kun ske i to-sædet fly med instruktør.

Bemærk:

Landingsøvelser til marker skal afbrydes i min. 500' AGL, medmindre der foreligger en skriftlig aftale med markens ejer om, at marken må bruges til landingsøvelser. Hvis en sådan tilladelse foreligger, skal indflyvningen afbrydes senest i 50' (15 meter) AGL.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Glidetæl og glideafstand	Øvelse i at udpege egnede landingsområder i nærheden af flyvepladsen og flyve ud til dem, således at flyvepladsen kan nås igen
Procedure for genstart af motor (kun ved SLG og SSG)	Kun ved turbomotorsvævefly og selvstartende motorsvævefly
Udvælgelse af egnede landingsområder og -marker	Afsøge området hele vejen rundt, finde egnede områder og indenfor disse egnede marker. Der skal tages hensyn til overflade, hældning og indflyvningsforhold
Valg af landingsrunde og indflyvning	Ved sidevind – landingsrunde i læsiden af pladsen. Valg af sigtepunkt og sætningspunkt. Er der plads til at dreje af, hvis marken bliver for kort?
Procedure for landingsrunde og indflyvning	Observationspunkt – brug af diagonalben til regulering af slutindflyvningen
Aktioner efter landing	Er der sket skader på fly eller mark? Finde og orientere markens ejer, kontakte klubben eller hjemhørende hold, orientere flyvekontrol, hvis udelandingen foregår i kontrolleret luftrum, eller hvis det er aftalt, at flyvekontrollen skal have besked.

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Side nr.: 20 af 22

Skolingsnorm B-6

AMC-ref: (xxvii)(A-J)

43. Planlægning af strækflyvning

Bemærk:

Alle deløvelser i denne lektion skal være gennemgået, inden eleven flyver strækflyvning solo eller med instruktør

Formål med øvelsen:

Eleven skal i denne lektion selvstændigt, men under overværelse af en instruktør, planlægge en strækflyvning, som skal være på min. 50 km, hvis den flyves solo, og min. 100 km hvis den flyves med instruktør i et to-sædet svævefly. Øvelsen i to-sædet svævefly med instruktør må alternativt foregå i en TMG, men flyvningen skal gennemføres således, at den svarer til flyvning i et svævefly. Den praktiske udførelse fremgår af lektion 44.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Vejrudsigt og aktuelt vejr – bl.a. vejr på ruten	NorthAvimet, TAF, METAR, Topmeteo, RASP osv.
NOTAM's og overvejelse om luftrum	Naviar Briefingsite, ICAO-flyvekort
Valg af flyvekort og forberedelse	Indtegning af rute – behov for PPR?
Planlægning af rute	I forhold til vejr og luftrum
Nødvendige radiofrekvenser – hvis aktuelt	Forbindelse til ATC, flyvepladser og hjælperhold
Administrative procedurer inden start	Indkodning af GPS, aftale hjemhentning, tilladelse til turen
ATC-flyveplan hvis krav om dette	F.eks. ved krydsning af FIR-grænse
Vægt og præstationer	Vandballast, ballastklodser, McCready-værdier
Alternative landingspladser eller -områder	Vurdere højden af afgrøder
Sikkerhedshøjder fastsættes	Fastsætte højde hvor udlandingsmark er valgt

Unionshåndbog

Gruppe: 922
Dato: 01.12.19
Side nr.: 21 af 22

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Skolingsnorm B-7

AMC-ref: (xxviii)(A-H + (xix)(A-B)

44. Strækflyvning og optimering

Bemærk:

Alle deløvelser i lektion 43 skal være gennemgået, inden eleven flyver strækflyvning solo eller med instruktør. Hvis strækflyvningen flyves solo, skal distancen være min. 50 km, og instruktøren skal autorisere eleven til denne flyvning.

Hvis flyvningen flyves med instruktør, skal distancen være min. 100 km. Hvis flyvningen foregår i TMG, skal den tilrettelægges således, at flyvningen kommer til at ligne en flyvning i svævefly – dvs. med stigning med motor en en given højde, hvorefter flyvningen fortsætter med motoren i tomgang. Hvis der ikke er termik, kan denne erstattes af stigning med motor, indtil højde er nået til næste del af strækflyvningen. Motoren må betjenes af instruktøren under flyvningen.

Formål med øvelsen:

Eleven skal i denne lektion demonstrere, at han under flyvningen kan håndtere de situationer, som opstår, og udføre nødvendige tiltag i den udstrækning, der bliver behov for det. Eleven skal samtidig kunne navigere på ruten og sikre sig klarering ved flyvekontrollen i den udstrækning, der er behov for det.

Opstår der usikkerhed om flyets position, skal eleven kunne iværksætte sådanne tiltag, at sikkerhed om positionen igen opnås. Ved landing på en anden flyveplads skal eleven kunne placere sig i landingsrunden og i forhold til anden trafik samt lande sikkert på den fremmede flyveplads.

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Fastholdelse af kurs og overvejelse om ændringer	Kort sammenlignes med landskab. Vurdere termikområder
Brug af radio og korrekt fraseologi – hvis aktuelt	I så fald krav om radiocertifikat
Planlægning af flyvning	Forhåndsorientering om målflyveplads og alt. Flyveplads
Procedure for kontrolleret luftrum og ATC-klarering	Hvis kontrolleret luftrum gennemflyves
Procedure ved usikkerhed om position	Solen, kendte ting på jorden, radio, FLARM, opkald til ATC
Procedure når position ikke længere er kendt	Orienteringslinjer, solen, kompas, kort, egnet landingsområde
Brug af supplerende udstyr	Transponder, flyets computer, FLARM
Ankomst til og landing på anden flyveplads – hvis aktuelt	Trafik i luften og på jorden, trafikmønster
Hvilken hjælp får piloten ved at kigge ud?	Andre svævefly, rovfugle og måger, hvor skinner solen?
Maksimering af svæveflyets præstationer	McCready-værdier, kast af vandballast, boblens bedste stig
Minimering af risiko og håndtering af faresituationer	

Unionshåndbog

Gruppe: 900

Dato: 01.12.19

FLYVELEKTIONER TIL SPL-CERTIFIKAT

Side nr.: 22 af 22

Skolingsnorm B-8

AMC-ref: ingen

45. Forberedelse til certifikatprøve

Formål med øvelsen:

Efter gennemførelse af nogle flyvninger under denne lektion skal instruktøren kunne indstille eleven til prøve hos en eksaminator. Eleven skal kunne blive indstillet ved at kunne udføre øvelserne indenfor de tolerancer, der er beskrevet nedenfor.

Krav for at gå til praktisk prøve:

Eleven skal være fyldt 16 år

Uddannelsesprogram fra A-0 til B-7 skal være gennemført

Eleven skal have mindst 15 timers flyvetid på svævefly, heraf:

- min. 10 timers to-sædet instruktion
- min. 2 timers soloflyvning

Eleven skal have mindst 45 starter

Min. én solostrækflyvning på 50 km eller mindst én to-sædet strækflyvning på 100 km med instruktør

Eleven skal have gennemgået og bestået teorien til SPL-certifikat

Godskrivning af flyvetid på flyvemaskine:

Kravet om min. 15 timers samlet flyvetid som elev kan reduceres til min. 7,5 timer

Kravet om flyvetid solo på svævefly på min. 2 timer kan ikke reduceres

Krav om strækflyvning kan ikke reduceres eller erstattes

Deløvelse - flyvning	Evt. yderligere forklaring
Dagligt tilsyn	Efter flyets håndbog – redegøre for eftersynsfrister
Særlige procedurer på flyvepladsen	Redegøre for særlige krav fra flyveledelse etc.
Cockpitcheck	Jfr. checkliste
Start	Indenfor hastighedsinterval og korrekt udført
Afbrudt start	Procedure og beslutning
Udkig	Inden drej og i landingsrunden
Flyvefart – ligeud og i drej	+/- 10 km/t ift. aftalt hastighed
Flyvefart – landingsrunde	+ 10 km/t / - 5 km/t ift. aftalt hastighed
Luftbremser og udfladning	Konstant bremseudslag under udfladning
Mærkelanding	+/- 15 meter ift. aftalt reference
Stalløvelser	Korrekt udretning og min. højdetab
Sideglidning	Langs vej eller anden referencelinje
Disponering	Disponering af luftrum og højde

TRÆNINGSPROGRAMMER DTO